

Frederiksborggade 15

1360 København K

Tlf 33 95 57 85

Fax 33 95 57 99

Afgørelsen offentliggøres i anonymiseret form

www.ekn.dk

ekn@ekn.dk

Klage over Energistyrelsens afgørelse af 6. maj 2008 om tilladelse til etablering af elproduktionsanlægget Rødsand II samt internt ledningsnet**30. juli 2008**

J.nr.: 1011-2

Eksp.nr.: 40406

SSH-EKN

Energiklagenævnet har den 2. juni 2008 modtaget Deres brev af 1. juni 2008, hvorved De på egne vegne og på vegne af 193 personer omfattet af bilag 1 til Deres brev klager over Energistyrelsens afgørelse af 6. maj 2008. Ved afgørelsen meddelte Energistyrelsen E.ON Sverige AB (herefter benævnt E.ON) tilladelse til etablering af elproduktionsanlægget Rødsand II i henhold til elforsyningslovens § 16, stk. 1 (lovbekendtgørelse nr. 1115 af 8. november 2006 med senere ændringer).

Ved brev af 19. juni 2008 fremsendte De fuldmagter fra de personer, som De repræsenterer under klagesagen for nævnet. De anfører i den forbindelse, at det på grund af tidsfristen ikke har været muligt at indhente fuldmagter fra samtlige 193 personer omfattet af bilag 1 til klagen af 1. juni 2008. De anfører endvidere, at der på denne baggrund er foretaget justeringer til navnelisten over klagerne – nogle personer er taget af listen, mens andre er blevet tilføjet. Den reviderede liste over, hvem De klager på vegne af, består herefter af 243 personer, heriblandt Dem selv.

Ved afgørelse af 9. juli 2008 afviste Energiklagenævnet klagerne fra de personer, som De ved brev af 19. juni 2008 fremsendte fuldmagter fra, men som ikke var omfattet af bilag 1 til klage af 1. juni 2008. Energiklagenævnet fandt, at klagerne fra disse personer først kunne anses for indgivet ved Deres brev af 19. juni 2008. Klagerne kunne derfor ikke anses for rettidigt indgivet. Energiklagenævnets afgørelse af 9. juli 2008 er offentliggjort i anonymiseret form på Energiklagenævnets hjemmeside: www.ekn.dk.

For så vidt angår spørgsmålet om klageberettigelse anfører De i brevet af 19. juni 2008 navnlig følgende:

- Det fremgår af VVM-redegørelsen, at kystområdet omkring Rødsand II er præget af store beskyttede natur- og rekreative områder, som er karakteriseret ved, at udsigten over havet har en særlig værdi.

- Alle personer bag klagen af 1. juni 2008 er enten bosat i områder nær Lollands sydkyst eller Falsters vestkyst, eller har en interesse i de naturmæssige værdier, som området omkring Hyllekrog og Rødsand indeholder, og som beskrives i VVM-redegørelsen, hvorfor de har en væsentlig og individuel interesse i Energistyrelsens afgørelse af 6. maj 2008.
- Rødsand II Havvindmøllepark vil for alle klagerne ødelægge oplevelsen af det kystnære naturområde i umiddelbar nærhed af bopæl og/eller rekreative område. De negative påvirkninger omfatter en kombination af visuelle gener om dagen, hvor møllerne bryder med en ellers uforstyrret udsigt over kystnær natur og hav, oplyst nattehimmel og lavfrekvent støj.
- For så vidt angår de personer, hvis bopæl ikke er placeret i umiddelbar nærhed af havvindmølleparken, beror deres væsentlige og individuelle interesse i Energistyrelsens afgørelse af 6. maj 2008 enten på anvendelse af et sommerhus i umiddelbar nærhed af kysten ud til Rødsand II eller på fritidsinteresser i det pågældende område.

30. juli 2008

J.nr.: 1011-2

Eksp.nr.: 40406

SSH-EKN

Side 2 af 8

Et antal af de personer, som De repræsenterer, har på deres fuldmagter anført yderligere bemærkninger til, hvorfor de klager over Energistyrelsens afgørelse af 6. maj 2008. I den forbindelse anføres bl.a., at udsigten fra bolig eller sommerhus vil blive skæmmet, at fugle- og fiskelivet vil blive negativt påvirket, og at lys og støj fra møllerne vil være til gene.

E.ON v/advokat Agnete Nordentoft, advokatfirma Bech Bruun, har ved brev af 10. juli 2008 fremsendt bemærkninger til, hvorvidt De, og de personer, som De repræsenterer, er klageberettigede. E.ON anfører i den forbindelse navnlig følgende:

- Det følger af elforsyningslovens §§ 89 og 89 a, at udover visse lokale og landsdækkende foreninger og organisationer, der kan klage over de miljømæssige forhold i en afgørelse, er enhver med en væsentlig og individuel interesse i afgørelsen klageberettiget. Begrebet "væsentlig og individuel interesse" må fastlægges i overensstemmelse med almindelige forvaltningsretlige regler.
- På baggrund af de almindelige forvaltningsretlige regler kan generelle, rekreative, naturmæssige og miljømæssige forhold ikke begrunde klageret vedrørende Rødsand II. Endvidere er kredsene af klager bred, og ingen af klagerne har dokumenteret, at de bliver ramt særligt af afgørelsen i forhold til andre.

Reglerne for klage over Energistyrelsens afgørelse fremgår af elforsyningslovens §§ 89 og 89 a, der er sålydende:

”[...]

§ 89. Energiklagenævnet behandler klager over afgørelser truffet af transport- og energiministeren eller af Energitilsynet efter denne lov eller regler udstedt i henhold til loven. Med de indskrænkninger, der følger af Europa-Kommissionens beføjelser, behandler Energiklagenævnet klager over afgørelser truffet af transport- og energiministeren eller Energitilsynet efter Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1228/2003 af 26. juni 2003 om betingelserne for netadgang i forbindelse med grænseoverskridende elektricitetsudveksling.

Stk. 2. Transport- og energiministerens og Energitilsynets afgørelser efter loven eller regler udstedt i henhold til loven kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed end det i stk. 1 nævnte Energiklagenævn. Afgørelserne kan ikke indbringes for domstolene, før den endelige administrative afgørelse foreligger.

Stk. 3. Klage skal være indgivet skriftligt inden 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt.

Stk. 4. Energiklagenævnets formand kan efter nærmere aftale med nævnet træffe afgørelse på nævnets vegne i sager, der behandles efter denne lov eller regler udstedt i henhold til loven.

Stk. 5. Søgsmål til prøvelse af afgørelser truffet af Energiklagenævnet efter loven eller de regler, der udstedes efter loven, skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes fristen dog altid fra bekendtgørelsen.

§ 89 a. Enhver med en væsentlig og individuel interesse i afgørelsen kan klage til Energiklagenævnet over de miljømæssige forhold i afgørelser i henhold til § 16, hvis afgørelserne tillige er omfattet af § 17.

[...]”

30. juli 2008

J.nr.: 1011-2

Eksp.nr.: 40406

SSH-EKN

Side 3 af 8

Det fremgår af betingelser for udbud efter forhandling om havvindmøllekoncession ved Rødsand af 13. oktober 2005, at Energistyrelsen har vurderet, at tilladelse til etablering af havvindmølleparken Rødsand II kræver udarbejdelse af en VVM-vurdering, jf. reglerne i bekendtgørelse nr. 815 af 28. august 2008 om vurdering af virkninger på miljøet af elproduktionsanlæg på havet. Energistyrelsens afgørelse af 6. maj 2008 er således omfattet af elforsyningslovens § 17, og kan derfor påklages i medfør af lovens § 89 a, stk. 1, hvoraf fremgår, at enhver med en væsentlig og individuel interesse i afgørelsen kan klage til

Energiklagenævnet over de miljømæssige forhold i afgørelser i henhold til lovens § 16, hvis afgørelserne tillige er omfattet af § 17.

Elforsyningsloven indeholder udover § 89 a ikke særskilte regler om kredsen af klageberettigede. Vurderingen af hvem, der kan indbringe en afgørelse for Energiklagenævnet efter den almindelige klagebestemmelse i elforsyningslovens § 89, skal således foretages ud fra de almindelige forvaltningsretlige regler. Efter de almindelige forvaltningsretlige regler kræves en individuel og væsentlig interesse i, at afgørelsen ændres, før der kan klages. En klageinstans, som Energiklagenævnet, kan kun behandle en klage fra en klageberettiget.

Betingelserne for, at De og de personer, som De repræsenterer, kan påklage Energistyrelsens afgørelse af 6. maj 2008 til Energiklagenævnet, er således, at den enkelte har en væsentlig og individuel interesse i afgørelsen jf. elforsyningslovens §§ 89 og 89 a, stk. 1. Begge betingelser skal være opfyldte, før en person er berettiget til at klage efter bestemmelserne. Begreberne væsentlig og individuel interesse skal forstås i overensstemmelse med de almindelige forvaltningsretlige regler om klageberettigelse. At en afgørelse skal være væsentlig indebærer, at betydningen af afgørelsen for den pågældende skal være af en vis styrke og intensitet. En moralsk eller mere generel præget interesse er således ikke i sig selv tilstrækkelig. En interesse skal imidlertid – udover at være væsentlig – også være individuel. Retsgrundlaget er nærmere beskrevet i den forvaltningsretlige litteratur og i praksis. Der kan bl.a. henvises til "Forvaltningsret" af Hans Gammeltoft-Hansen m.fl., 2. udgave 2002, Jurist- og Økonomforbundets forlag side 67ff.

Området omkring Rødsand II består, som De selv anfører, både af boliger og af rekreative naturområder. De rekreative områder bliver benyttet af bl.a. strandgæster og fugle- og fiskeinteresserede. Området benyttes således af mange forskellige mennesker med hvert sit formål for øje. Af Deres brev af 19. juni 2008 fremgår, at en del af de klagere, som De repræsenterer, har anført benyttelsen af rekreative områder som begrundelse for, at de kan anses for klageberettigede. Det fremgår endvidere, at en del af klagerne bor med udsigt til eller i nærheden af området, hvor havvindmøllerne skal opføres.

Energiklagenævnet bemærker, at en rekreativ benyttelse af området og boliger, der er beliggende med udsigt til stedet, hvor havvindmøllerne skal opføres, vil blive påvirket af opførelsen, idet udsigten fra området vil blive ændret, og der muligvis vil opleves en stigning i støj, herunder lavfrekvent støj. Ud fra en kortgennemgang af placeringen af de af klagen af 1. juni 2008 omfattede personer i forhold til stedet, hvor havvindmølleparken skal opføres, kan Energiklagenævnet konstatere, at en stor andel heraf muligvis vil få deres udsigt påvirket i større eller mindre grad.

30. juli 2008

J.nr.: 1011-2

Eksp.nr.: 40406

SSH-EKN

Side 4 af 8

Energiklagenævnet finder dog, at genererne ved opførelsen af havvindmølleparken – navnlig påvirkningen af udsigten ved en ændring af horisonten over havet og lysafmærkning af møllerne – må antages generelt i al væsentlighed at være de samme, uanset placeringen af ens bolig, så længe man har udsigt til havvindmøllerne. Det forhold, at et antal af klagerne bor tættere på kysten og havvindmøllerne, gør således ikke i sig selv, at de kan anses for at være særligt berørte af Energistyrelsens afgørelse af 6. maj 2008 i forhold til de øvrige beboere i og brugere af området. Energiklagenævnet bemærker i den forbindelse, at havvindmølleparken skal opføres 1,7 km fra Hyllekrog og 13 km fra Nysted. Endvidere vil genererne fra havvindmølleparken som udgangspunkt være de samme for alle de personer, der benytter området rekreativt.

30. juli 2008

J.nr.: 1011-2
Eksp.nr.: 40406
SSH-EKN

Påvirkningen af opførelsen af havvindmølleparken Rødsand II vil derfor som udgangspunkt have den samme betydning for alle beboere i og brugere af området. Opførelsen af havvindmølleparken vil således have betydning for en stor, afvekslende og svært identificerbar mængde personer. Efter en gennemgang af oplysningerne vedrørende de enkelte klageres forhold, finder Energiklagenævnet i øvrigt, at det ikke kan antages at nogle klagerne er særligt berørte af opførelsen af havvindmølleparken Rødsand II i forhold til de øvrige beboere i eller brugere af området.

Side 5 af 8

Energiklagenævnet finder på denne baggrund, at ingen af de i klagen af 1. juni 2008 anførte personer har en væsentlig og individuel interesse i Energistyrelsens afgørelse af 6. maj 2008. Ingen af de i klagen anførte personer er således klageberettigede, og Energiklagenævnet kan derfor ikke behandle klagen.

Energiklagenævnet afviser herefter Deres klage af 1. juni 2008 indgivet på egne vegne og på vegne af de af bilag 1 til klagen omfattende personer på grund af manglende klageberettigelse. Energiklagenævnet afviser således klagen fra følgende klager:

- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-2)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-14)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-16)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-18)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-41)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-77)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-95)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-98)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-100)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-113)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-115)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-117)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-119)

- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-122)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-123)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-124)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-125)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-126)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-127)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-128)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-129)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-130)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-131)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-132)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-133)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-134)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-135)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-136)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-137)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-138)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-139)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-140)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-141)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-142)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-143)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-144)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-145)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-146)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-147)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-148)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-149)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-150)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-151)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-152)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-153)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-154)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-155)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-156)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-157)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-158)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-159)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-160)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-161)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-162)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-163)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-164)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-165)

30. juli 2008

J.nr.: 1011-2

Eksp.nr.: 40406

SSH-EKN

Side 6 af 8

- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-166)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-167)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-169)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-170)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-171)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-172)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-173)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-174)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-175)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-176)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-177)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-178)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-179)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-180)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-181)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-182)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-183)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-184)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-185)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-186)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-187)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-188)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-189)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-190)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-191)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-192)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-193)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-194)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-195)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-196)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-197)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-198)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-199)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-200)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-201)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-202)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-203)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-204)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-205)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-206)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-207)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-208)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-209)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-210)

30. juli 2008

J.nr.: 1011-2

Eksp.nr.: 40406

SSH-EKN

Side 7 af 8

- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-211)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-212)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-213)
- [Klager] (Energiklagenævnets j.nr. 1011-214)

Energiklagenævnet bemærker, at såfremt der fremkommer nye oplysninger i sagerne vedrørende de enkelte personers klageberettigelse, har disse personer mulighed for at anmode Energiklagenævnet om at genoptage sagen. Energiklagenævnet vil herefter behandle spørgsmålet om klageberettigelse igen, med udgangspunkt i de for klageren særlige omstændigheder.

Energiklagenævnet skal afslutningsvist bemærke, at nævnet har modtaget en klage over Energistyrelsens afgørelse af 6. maj 2008 fra Danmarks Naturfredningsforening, der i medfør af den særlige klagebestemmelse i elforsyningslovens § 89 a, stk. 2, er klageberettiget. Energistyrelsens afgørelse af 6. maj 2008 vil således på baggrund af denne klage blive prøvet ved Energiklagenævnet. Energiklagenævnets afgørelse i sagen vil blive offentliggjort på nævnets hjemmeside: www.ekn.dk.

Afgørelsen er truffet af Energiklagenævnets formand på vegne af nævnet efter § 6, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 644 af 19. juni 2006 om forretningsordenen for Energiklagenævnet.

Afgørelsen kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Søgsmaal ved domstolene til prøvelse af afgørelser truffet af Energiklagenævnet efter lov om elforsyning eller regler, der er udstedt efter denne lov, skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes fristen dog altid fra bekendtgørelsen, jf. § 89, stk. 5, i lov om elforsyning.

Afgørelsen offentliggøres i anonymiseret form på Energiklagenævnets hjemmeside: www.ekn.dk.

Energiklagenævnet bemærker, at nævnets afgørelse er sendt til Dem som partsrepræsentant for ovennævnte klagere.

Med venlig hilsen
Poul K. Egan
Nævnetsformand

I dennes fravær og efter bemyndigelse underskrevet af

Henrik Chieu
Sekretariatschef

30. juli 2008

J.nr.: 1011-2
Eksp.nr.: 40406
SSH-EKN

Side 8 af 8